

Kunstenares brengt Bijbelse karakters tot leven

Dikla Laor is zonder twijfel een van de meest interessante en kunstzinnige fotografes in Israël. Haar werk verdient het om in de grote musea van de wereld tentoongesteld te worden. Haar foto's misstaan niet naast het werk van de vele grote kunstenaars die de Bijbelse verhalen in beeld hebben gebracht.

Dikla is erin geslaagd in haar serie 'Vrouwen uit de Bijbel' hun karakters op zo'n manier naar voren te halen, dat je ze heel anders gaat zien. Elke Bijbelse persoon die door Dikla is geportretteerd vertelt haar geschiedenis op een nieuwe manier.

Onze filosofen hebben gezegd dat de Bijbel zeventig facetten heeft (*geslepen vlakken zoals bij een diamant*). Dikla voegt daar haar eigen unieke zienswijze aan toe en ontdekt nieuwe kanten van de Bijbelse karakters, die ze met kleuren, stoffen en sfeer in een adembenemende omgeving naar voren weet te halen.

Al die prachtige foto's heeft Dikla in haar collectie 'Vrouwen uit de Bijbel' samengebracht. In Israël en ook in de rest van de wereld is deze verzameling met veel eerbetoon en erkenning verwelkomd.

Prof. dr. Yair Zakowitz, winnaar van de *Israëlprijs voor Bijbelse literatuur* in

2020, omschreef de kunst van Dikla Laor als volgt: 'Elk van de vijfendertig foto's in dit boek stelt een volledige scene voor. Dikla laat niets aan het toeval over. De vrouwen op de foto's worden door haar zo aangekleed dat, ook met behulp van de juiste make-up, het door haar gewenste karakter tot uitdrukking komt. Het landschap waar de foto wordt gemaakt, kiest ze zorgvuldig uit en ze weet precies welke lichaamshouding en gezichtsuitdrukking hoort bij het verhaal. Ze voegt ook wel dieren en bepaalde accessoires toe waarmee ze de juiste sfeer creëert voor de volledige scene.'

De meesten van ons kennen de vrouwen uit de Bijbel wel. We zijn opgegroeid met de bekende verhalen. En toch zijn er nog heel wat vrouwen in de Bijbel van wie de verhalen nog niet volledig verteld zijn. Dikla beschouwt het als een eer en een plicht om die verborgen personen tot

leven te wekken en de anders vergeten vrouwen naar de voorgrond te halen.

Dikla heeft zichzelf als doel gesteld om alle vrouwen van de Bijbel te fotograferen. Elke vrouw is het in haar ogen waard om serieus aandacht te krijgen. Vaak kost het maanden van voorbereiding voordat de foto eindelijk kan worden gemaakt. Dikla leest alles wat ze over de vrouw in kwestie kan vinden, totdat ze zich een voorstelling van haar kan maken, en ze haar compleet met de bij haar passende kleding, accessoires, sfeer en houding voor haar geestesoog kan zien, inclusief de omgeving. Pas dan gaat ze de foto daadwerkelijk maken.

Tijdens het hele proces probeert Dikla de tegenwoordigheid van God te ervaren. Ze laat zich leiden door zijn stem bij het voltooiën van haar unieke creaties. Ze zegt dat het belichten van de Bijbelverhalen en het ervaren van Gods tegen-

woordigheid daarin, zoals die toen was, maar ook vandaag is, en altijd zijn zal, op wonderlijke wijze samenvalt.

Op de vraag of er een vrouw is waarmee ze zich bijzonder verbonden voelt, antwoordt Dikla, dat ze geen favorieten heeft. Ze houdt van elke vrouw op haar unieke eigen plek in de geschiedenis.

Dikla verstaat de kunst om zich met elke vrouw te verbinden, enthousiast over die vrouw te worden, en haar eigen creativiteit op haar los te laten. Ze raakt in de ban van iedere Bijbelse vrouw tijdens het proces van het eerste idee tot het definitieve portret. In de tijd dat ze onderzoek doet, en nadenkt over het concept van het kunstwerk, heeft ze het gevoel dat ze een echte verstandhouding heeft met de vrouw in kwestie.

Van alle foto's uit haar collectie is Dikla het meeste gehecht aan het beeld van Sara en Isaak. De personen die de Bijbelse figuren uitbeelden, zijn haar moeder en zoon. De kleren die ze dragen, komen bij haar grootvader van moeders kant vandaan. Die kleding is 130 jaar oud en komt uit Tunis. Hoewel er hier en daar slijtageplekken te zien zijn, wilde Dikla deze kledingstukken, juist vanwege hun emotionele waarde, in de scene gebruiken om de foto het stempel mee te geven van haar Tunesische afkomst.

Normaal gesproken maakt elk aspect van de scene deel uit van de voorstelling die ze er van tevoren van gemaakt heeft.

Ze weet tot in de kleinste details hoe ze het hebben wil, maar toch kunnen er op het laatste moment dingen op de set gebeuren die een verandering noodzakelijk maken. Zo werd ze bijvoorbeeld tijdens het maken van de foto van Eva, met twee grote uitdagingen geconfronteerd. Eva moest naakt zijn, maar Dikla wilde geen naaktfoto's maken. En de levende slang bleek een weerbarstig vrouwtje te zijn. Ze woog bovendien 70 kilo en weigerde op haar plaats in de boom te blijven die Dikla voor haar had uitgezocht. Tenslotte werd de foto heel anders van opzet vanwege die eigenwijze slang, en als we de geschiedenis van de hof van Eden lezen, begrijpen we dat dat geen toeval is. De slang kreeg het voor elkaar dat er een specifiek stempel op deze foto werd gedrukt.

Door dit voorval realiseerde Dikla zich dat eigenlijk onbewust alle dieren die ze in haar foto's heeft gebruikt, vrouwtjes waren. En wat past er nu beter in een project dat geheel aan vrouwen is gewijd?

Het commentaar van prof. dr. Yair Zakowitz beschrijft het werk van de kunstenaar, met haar fascinerende kijk op vrouwen in de Bijbel, nog het beste met de woorden: 'Ik heb grote waardering voor Dikla en haar kunstwerken. Ze heeft de publicaties van vele generaties Bijbelcommentatoren en predikers weten vast te leggen met haar expressieve foto's die de oude verhalen verjongen en ook geestelijk tot leven brengen.'

Als je er de tijd voor neemt om elk van deze zeer bijzondere foto's op je te laten inwerken, kan het inspireren om ook in het gezin gesprekken te voeren over deze vrouwen en over de verhalen achter de foto's. ■

Bent u geïnteresseerd en wilt u weten hoe u het boek 'Vrouwen uit de Bijbel' kunt bestellen? Bezoek dan Dikla's website: www.diklalaor.photography.

ANAT SCHNEIDER

